

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NANE

KIKAO CHA KUMI

5 FEBRUARI, 2010

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NANE

KIKAO CHA KUMI – TAREHE 5 FEBRUARI, 2010

I. MASWALI:

**OFISI YA RAIS (MENEJIMENTI YA UTUMISHI
WA UMMA):**

**102.MHESHIMIWA MWANAWETU SAID ZARAFI
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi
ya Rais (Menejimenti ya Utumishi wa Umma):-

Kwa kuwa, Mkurugenzi au Afisa Utumishi ni Mtendaji wa Serikali na si mwanasiasa; na kwa kuwa, katika baadhi ya maeneo Watendaji hao hutumiwa na wanasiasa kupandikiza kesi kwa wananchi na kuwalazimisha watumishi kutoa ushahidi wa uongo:-

Je, Serikali itawachukulia hatua gani watendaji wa aina hiyo endapo watabainika.

OFISI YA MAKAMU WA RAIS:

103.MHESHIMIWA MASOLWA COSMAS MASOLWA (BUBUBU):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais:- Kwa kuwa, Serikali iliahidi kuwa inao mpango kabambe wa kuwataka wenye mabasi kuweka kwenye mabasi yao vyombo vya kuhifadhia takataka wakati wa safari ili kuepuka utupaji hovyoy wa takataka barabarani wakati wa safari:-

Je, hadi sasa mpango huo umefikia wapi; na kama umeanza ni mabasi ya kwenda wapi yanautekeleza mpango huo.

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA MASOKO:

104.MHESHIMIWA KILONTSI MPOROGOMYI (KASULU MAGHARIBI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Masoko:- Kwa kuwa, Ziwa Tanganyika lina rasilimali ya Samaki wa kila aina wanaopendwa nchi nzima pamoja na nchi jirani hivyo kuwepo uwezekano mkubwa wa kupata masoko mengi nchi za nje; na kwa kuwa, hivi sasa wakazi wengi wa Mkoa huo wanajishughulisha sana na uvuvi na wengi wana nyenzo duni:-

- (a) Je, ni lini Serikali itaweka kiwanda cha kusindika Samaki katika Mkoa wa Kigoma;
- (b) Kwa kuwa, nyenzo duni husababisha uvuvi hafifu Je, Serikali ina mpango gani

wa kuanzisha mradi wa kuwakopesha vifaa vya uvuvi pamoja na kuwapa mitaji ili wavuvi hao waweze kuendesha uvuvi wa kisasa na wenye tija.

**105.MHESHIMIWA AMEIR ALI AMEIR
(FUONI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Masoko:- Kwa kuwa, wanawake wengi wameitikia wito wa Taifa wa kujiunga na vikundi kufanya biashara ndogo ndogo ili kujikwamua na umasikini; na kwa kuwa, wamekuwa wabunifu na kufanya bidhaa zao kuwa bora na kuipatia sifa nchi yetu katika maonyesho ya Jua Kali yaliyofanyika Rwanda ambapo Tanzania imeshika nafasi ya kwanza kwa ubora wa bidhaa ingawa wanakutana na vikwazo vya urasimu mkubwa wa kupata vibali vya ubora kutoka Shirika la Viwango Tanzania **(TBS):-**

- (a) Je, Serikali haioni kwamba, urasimu huo ni usumbufu na unawanyima akina mama

fursa ya kufanya biashara nje ya nchi na hivyo kuwapunguzia soko;

- (b) Je, Serikali ina mpango gani wa kuwaondolea kero hiyo akina mama hao ili wafikie matarajio na kufuta kauli kwamba nchi jirani zinatuzidi kibiashara.

WIZARA YA ELIMU NA MAFUNZO YA UFUNDI:

106.MHESHIMIWA SUSAN ANSELM JEROME LYIMO (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu na Mafunzo ya Ufundi:- Kwa kuwa, elimu ni msingi wa maendeleo na kwamba elimu bora hutokana na vitendea kazi bora ikiwa ni pamoja na walimu bora; na kwa kuwa, hivi karibuni kumekuwa na wimbi kubwa la Wahadhiri wa Vyuho Vikuu kwenda nje ya nchi hususan Rwanda na Burundi kwa kile kinachoitwa kufuata “Mishahara Bora”:-

- (a) Je, ni kweli Serikali yetu imeshindwa kuwabakisha wasomi wetu nchini;

- (b) Je, Serikali ina mikakati gani ya makusudi kuhakikisha wasomi wetu wanaboreshewa mazingira yao ya kazi.

**107. MHESHIMIWA AHMED ALLY SALUM
(SOLWA):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu na Mafunzo ya Ufundi:- Kwa kuwa, Mkoa wa Shinyanga una upungufu mkubwa sana wa walimu ikiwemo Jimbo la Solwa; na kwa kuwa, Serikali inapoleta walimu Mkoa wa Shinyanga wengi wao hawafiki kwenye vituo vyao vya kazi kwa kutoridhishwa na mazingira yalivyo:-

- (a) Je, Serikali haioni umuhimu wa kutuletea walimu ambao wametoka kwenye maeneo yetu ili tupate walimu ambao wamezoea mazingira haya na hivyo kuondoa tatizo la uhaba wa walimu;

- (b) Je, Serikali ina mpango gani wa kupeleka walimu wa kutosha Mkoani Shinyanga.

WIZARA YA MIUNDOMBINU:

108.MHESHIMIWA GAUDENCE CASSIAN KAYOMBO (MBINGA MASHARIKI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Miundombinu:- Kwa kuwa, ni ukweli usiopingika kwamba, ili dhana ya “Kilimo Kwanza” iweze kufanikiwa ni lazima miundombinu ya barabara na Reli iimarishwe:-

- (a) Je, ni lini barabara ya Songea – Mbamba Bay itajengwa kwa kiwango cha lami;
- (b) Je, Serikali ina mpango gani wa kujenga reli kutoka Mtwara – Mbamba Bay na Mbinga – Makambako ili kukamilisha mtandao wa reli nchini;

- (c) Kwa kuwa, maeneo ya Nyoni Maguu na Langiro ni maeneo ya wakulima wa Kahawa; Je, ni lini barabara ya kutoka Likwera (Nyoni) – Langiro itawekwa lami.

**109.MHESHIMIWA ANIA SAID CHAUREMBO
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Miundombinu:- Kwa kuwa, hivi sasa Serikali katika jitihada zake za kupunguza tatizo la usafiri hapa nchini imeruhusu usafiri wa Bajaji na sasa zipo zinafanya kazi:-

- (a) Je, usafiri huo wa Bajaji unatenda kazi kwenye maeneo maalum;
- (b) Je, ni kodi za aina gani zinalipwa kutokana na usafirishaji wa Bajaji.

WIZARA YA FEDHA NA UCHUMI:

110.MHESHIMIWA ALOYCE BENT KIMARO

(VUNJO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Uchumi:- Kwa kuwa, kumekuwepo na mtikisiko wa hali ya Fedha na Uchumi Duniani; na kwa kuwa, Tanzania siyo kisiwa:-

- (a) Je, Tanzania kama nchi imeathirika kwa kiwango gani;
- (b) Kwa kuwa, Mashirika ya Fedha kama vile World Bank, IMF n.k. wametoa fedha za kusaidia uchumi wa Tanzania usiyumbe kwa sababu ya mtikisiko huo wa fedha; Je, ni kiasi gani kimepatikana, kutoka wapi na zimetumikaje.

**111.MHESHIMIWA LUCY FIDELIS OWENYA
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Uchumi:- Kwa kuwa, Baba wa Taifa alitujengea msingi imara wa kujitegemea ambapo takriban mashirika mia nne (400) ya umma yalianzishwa; na kwa kuwa, mashirika hayo karibu yote yameshauzwa au kubinafsishwa kwa kigezo cha kuliingizia hasara Taifa:-

- (a) Je, ni sababu zipi zilizosababisha kuanguka kwa mashirika hayo;
- (b) Je, Menejimenti ya Mashirika hayo ilihusika kwa kiasi gani kuyadhoofisha.

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

112.MHESHIMIWA MAIDA HAMAD ABDALLAH (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Kwa kuwa, Kituo cha Utafiti na Uendeshaji wa Sekta ya Madini **(SEAMIC)** kilichopo Kunduchi Dar es Salaam kinachomilikiwa na nchi saba wanachama ambao ni Tanzania, Uganda, Kenya, Ethiopia, Comoro, Angola na Msumbiji kinaendelea kutoa huduma za kitaalamu na mafunzo kwa sekta binafsi yanayohusiana na masuala ya Madini katika nchi wananchama:-

- (a) Je, kwa upande wa nchi ya Tanzania, tumepata mafanikio gani tangu kuwepo kwa kituo hicho;
- (b) Je, mafunzo yaliyotolewa yametoa mchango gani wa kuwaandaa wazalendo kuwa na sifa ya kuwa watafiti wa Madini nchini.

**113.MHESHIMIWA VEDASTUS MATHAYO
MANYINYI (MUSOMA MJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Kwa kuwa, maeneo ya Kata za Pembezoni mwa Mji wa Musoma kama Kata za Bweri, Nyakato, Kigera, Buhare na Makoko hayafikiwi na umeme; na kwa kuwa, katika maeneo hayo kuna sekondari kumi na tano ambazo zote hazina umeme, japo umbali wa shule ni kati ya 0.5 km na 2 km:-

- (a) Je, Serikali itawapatia lini umeme watu wa maeneo hayo pamoja na shule hizo;
- (b) Je, Serikali haioni kuwanyima umeme, hasa wanafunzi hao huwakosesha mafunzo kwa njia ya mtandao.

WIZARA YA AFYA NA USTAWI WA JAMII:

114.MHESHIMIWA ZULEIKHA YUNUS HAJI (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya na Ustawi wa Jamii:- Kwa kuwa, hapa nchini zipo hospitali kubwa za afya za Madhehebu ya Kidini kama vile **KCMC** Moshi, Bugando – Mwanza, nk:-

Je, Serikali kupitia Wizara ya Afya na Ustawi wa Jamii ina ushirikiano gani na hospitali hizo.

II. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

(Kusomwa Hatua zake zote)

Muswada wa Sheria ya Kuidhinisha Matumizi ya Nyongeza wa Mwaka 2010 [*The Supplementary Appropriation Bill, 2010*].

III. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI WA FEDHA NA UCHUMI:

Mapendekezo ya Mwongozo wa utayarishaji wa
Mpango wa Taifa kwa Mwaka wa Fedha
2010/2011.

(Majadiliano yanaendelea)

DODOMA
5 FEBRUARI, 2010

DKT. T.D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE